

Goede avond meneer de voorzitter, leden van de raad, de publieke tribune en onze kijkers via ORTS.

We zijn hier bijeen voor de meerjarenbegroting 2023-2026 en specifiek voor de begroting 2023. De begroting van de te grote broek! Oftewel het huishoudboekje van de gemeente Oosterhout.

De begroting 2023 bedraagt totaal 168,4 miljoen euro.

We hebben een volle portemonnaie, ruim 68 miljoen aan investeringen staan voor dit jaar op de begroting. 68 miljoen u hoort het goed! Een ongekend bedrag aan investeringen voor Oosterhout, die voorbijgaat aan de maat van onze mooie gemeente. De investering betreft veel achterstallig onderhoud en daarnaast nog hele grote plannen en oplopende verplichtingen. Te grote plannen wat Gezond Burger Verstand betreft, wij vinden het belangrijk dat we eerst de afspraken uit het verleden nakomen en dan denken we o.a. aan de realisering van de fietsbrug, meer jongerenwerk, meer preventie, beter bedienen van lokale ondernemers en integraal werken over alle domeinen heen. Vervolgens de meest noodzakelijke investeringen aan wegen en schoolgebouwen. Verschillende schoolgebouwen verkeren in erbarmelijke omstandigheden m.n. Het Hanze college, de school waar de toekomstige vakmannen en vrouwen vandaan moeten komen. Waar ernstig tekort is aan technisch geschoold personeel en personeel in zorg en welzijn, toekomstige realisatie van woningen en energietransitie in de weg zal staan en mensen tevergeefs om zorg vragen. Het Hanze college is onze school waar toekomstige vakmensen hun opleiding beginnen en de wind waait er doorheen wethouder, Gezond Burger Verstand stelt voor om het bedrag van 500.000 die het college jaarlijks wil gaan besteden aan projectorganisatie voor ontwikkeling van de nieuwbouwwijk Oosteind te verminderen met 450.000 euro jaarlijks en dit geld toe te voegen aan ver- bouw schoolgebouwen met voorrang voor het Hanze college. Oosteind is tenslotte nieuw beleid en er is geen enkele zekerheid dat deze 3000 woningen er ooit gaan komen.

Corona, torenhoge inflatie, oorlog Oekraïne, energiearmoede, tekort aan technisch personeel en personeel in zorg-en welzijn dwingen ons als gemeente Oosterhout om een pas op de plaats te maken.

Investerings voor de toekomst te temporiseren of ^{als} zóndig helemaal af te blazen. Budgetcoaches helpen inwoners om hun huishoudboekje op orde te houden en wie zijn dan als gemeente Oosterhout om dat niet te doen?

We zien in 2026 dat de begroting niet sluitend is en het is dan ook onterecht dat het college dit beweert en de inwoners op het verkeerde been zet!

Het is net als thuis, wat heb je aan een volle portemonnaie als je dak lek is, de wind door je huis waait, er veel achterstallig onderhoud is, je de eerder gedane belofte aan je kinderen niet na wil of kan komen, geen eten op je bord hebt en van de kou naar bed moeten ~~en~~. En daar willen wij als gezond Burger Verstand graag verandering in brengen. Er zijn recent heel wat lijken uit de kast gekomen, grote achterstanden wat betreft onderhoud van schoolgebouwen en wegen. En als we dan opnieuw naar de begroting kijken kunnen we constateren dat van een sluitende begroting geen sprake is, dat het niet te rechtvaardigen is om bakken geld in nieuw beleid te stoppen en ook niet in de ruim 24 fte nieuw personeel. Het wordt tijd dat de voormalige coalitie erkent dat zij grote fouten gemaakt hebben, met de grootste partij voorop, dat zij slecht voor het huishouden gezorgd hebben. Dat zij steeds een te grote broek aanhadden en dat wij als Gezond Burger Verstand daar steeds aandacht voor hebben gevraagd maar zij niet wilde luisteren. Om een voorbeeld te noemen, we lezen nu dat het college op het Amphia terrein een nieuw en modern busstation(een OV-hub) wil realiseren. Gezond Burger Verstand was tegen de aankoop van de vervuilde grond op de leijsenhoek, tegen de verbouwing van het busstation op deze plaats, tegen de toenemende verkeersbewegingen op de Leijsenhoek, zag dat de ruimte onvoldoende was om het busvervoer veilig te kunnen regelen en daarom ook tegen de investering van ruim 2 miljoen. Gezond Burger Verstand kwam tijdig met het voorstel om een nieuw busstation te realiseren op het Amphia terrein en daar werd niet naar geluisterd.

↓
hetfransverium.

Dit is slechts één voorbeeld van foute keuzes die in het verleden gemaakt zijn en waar we nu de zure vruchten van plukken.

Gemiste kansen zien we verder ook in de samenleving, we hielden afgelopen 2 jaar 4,5 miljoen over aan uitkeringen vanuit de participatiewet. Dat geld is niet ingezet om mensen met of zonder arbeidsbeperking te begeleiden naar werk. Natuurlijk zijn dit intensieve trajecten, maar we hebben ze niet aangeboden, dus zullen deze mensen tot in lengte van dagen afhankelijk blijven van een uitkering en dag na dag kansenongelijkheid blijven ervaren. Recent gingen drie raadsleden van Gezond Burger Verstand samen met een afvaardiging van de gemeenteraad en de wethouder op werkbezoek bij de sociale werkvoorziening Mid-Zuid. Wij waren blij verrast te zien hoe technologische ondersteuningsmiddelen kunnen leiden tot oplossingen voor mensen, met voornamelijk cognitieve beperkingen om toch bij te kunnen dragen aan een volwaardige deelname in de maatschappij. Hoe m.n. technische ontwikkelingen in combinatie met de juiste specialistische begeleiding leiden tot zelfstandige deelname aan het arbeidsproces en de ontbrekende schakels voor bedrijven vervullen. Hoeveel mensen met arbeidsbeperking hadden we voor 4,5 miljoen naar werk kunnen leiden wethouder?

Is de wethouder het met ons eens dat beschut werk en re-integratie zoals Mid-Zuid dit biedt hoger op de prioriteitenlijst van het college moet komen staan? Dat het zaak is dit geld uit te geven overeenkomstig de bedoeling en dat dit dan ook een duurzame investering is in de samenleving.

We zijn ook positief over het feit dat we samen een crisisfonds hebben ingericht zodat mensen die door alle financiële uitdagingen de bomen door het bos niet meer zien aan kunnen kloppen bij de gemeente voor hulp en dat er dan maatwerk geleverd gaat worden. Voor mensen die accuut hun rekeningen niet meer kunnen betalen en dat kan ook tellen voor de middeninkomens. Op het plan wat Gezond Burger Verstand enkele maanden geleden deelde met de wethouder en de ambtenaar armoedebestrijding werd overigens wel direct positief gereageerd. We gaan warmte delen in deze moeilijke

tijd, waarbij we openbare gebouwen openstellen en ook bedrijven in Oosterhout hiertoe uitgenodigd worden. Om warme temperaturen en warme contacten te kunnen delen aangevuld met een kop koffie en kop soep tijdens de koude dagen die voor de deur staan. Uit noodzaak of uit ideële motieven.

Hiermee slaan we het bruggetje naar de eerste aanzet tot SDG gemeente, oftewel duurzame ontwikkelingsdoelen waarbij economie, duurzaamheid en welzijn van inwoners steeds goed afgewogen worden met de bedoeling toekomstige generaties een Oosterhout na te laten waarin het goed leven is en dat is precies zoals Gezond Burger Verstand dit voor ogen heeft. De eerste aanzet is gedaan in deze programmabegroting maar om dit van betekenis te laten zijn voor onze inwoners moeten we in eerste instantie vooral insteken op gedragsverandering van het college en de ambtenaren, het werken vanuit de bedoeling zal centraal komen staan. We vragen de wethouder wat de vervolgstappen zijn in het verder ontwikkelen tot SDG gemeente? En hoe de wethouder deze gedragsverandering wil gaan realiseren?

Het werken vanuit de bedoeling ofwel in de geest van de wet gaan we als het aan Gezond Burger Verstand gaat ook zien in de beslissingen die het college neemt en in de voorstellen die het college ons voorlegt. Inwoners worden vanaf het begin gestimuleerd hun inbreng te leveren, we luisteren goed naar de inbreng van inwoners en deze inbreng schuiven we niet ter zijde, maar nemen we ter harte en daarmee gaan we voortvarend aan de slag als gemeente Oosterhout. Daarbij vertrouwen we op de inwoners en hun deskundigheid en we hopen dat dit college dit ook gaat doen en daarom dienen we de motie H19 in (Motie H19).

Het is ook niet haalbaar om in 4 jaar de plannen te realiseren, alleen al in praktische zin is dat niet mogelijk. Graag de reactie van de wethouder!

De prioriteiten oftewel speerpunten die Gezond Burger Verstand voor ogen heeft;

←
motie
culturele
oppositie
na
gezamenlijke
onderzoek.

vandit college

I. Ruimte voor eigen initiatief en tegenmacht voor inwoners met een rechtvaardig en transparant bestuur (Amendement) (Motie prioriteit onderhoud schoolgebouwen- stop overhead Oosteind 450.000 euro per jaar) (Amendement verslaglegging raadsvergadering) (Motie Fietsbrug).

YA1
YA2

II. Ruimte voor de ziel van onze stad en kerkdorpen, cultuurhistorie en monumenten (Motie H19).

III. Ruimte voor onze groene leefomgeving met een grote groene mal om Oosterhout heen en meer hoogwaardig groen in wijken en kerkdorpen (motie/amendement Oosteind).

IV. Ruimte voor leeftijdsbestendige woonwijken en kerkdorpen met voldoende starters- en seniorenwoningen, met voldoende ruimte voor verduurzaming en klimaatadaptatie. *en zorgbuurthuizen.*

V. Ruimte voor en hulp bij het realiseren van alternatieve woningbouw o.a. Kangaroewoningen, pre-mantelzorgwoningen seniorenwoningen en zorgbuurthuizen. voldoende ruimte voor klimaatadaptatie en verduurzaming.

VI. Ruimte voor ondersteuning lokale ondernemers (lokale-50 euro- mantelzorg compliment?)

VII. Ruimte voor ontmoeting en ondersteuning in eigen wijk of kerkdorp en waar nodig, ~~met~~ in deze moeilijke tijd ruimhartige ondersteuning vanuit het crisisfonds. De menselijke maat is hierbij het uitgangspunt.

VIII. Raadsbreed prioriteiten stellen voor investeringen, om de crisis te bezweren en om ervoor te zorgen dat we Oosterhout ook voor toekomstige generaties leefbaar houden (Amendement nog niet delegeren kredieten).

aan het college.
we dienen de moties CDA mee in en de motie legen funderaemende een het CDA.

Tot slot,

We leggen de te grote broek in de kast, kijken wat voor achterstallig onderhoud en beloftes we nog in te lossen hebben. We bezweren samen met inwoners de crisis en we houden onze hand op de portemonnaie als het om nieuwe investeringen gaat.

"zet de stap vooruit."
"we hopen met elkaar de stap vooruit te kunnen zetten" ⑤

Tot zover voorzitter.